

[Finansministeren.]

er det samme. Spørgsmaalet om de Folk, som har Laan fra disse Driftslaaneforeninger, har i det sidste halve Aar været stærkt drøftet ogsaa indenfor Ministeriet, og Landbrugsministeren har ved adskillige Lejligheder erklæret sig villig til at arbejde paa et Forsøg paa Lettelse af de Afdragsbyrder, som disse Debitorer har. For den ene Lovs Vedkommende, Loven af 1928 vedrørende det noget større Landbrug, er det saadan, at Afdragspligten for de fleste Laan indtræder med Juni Termin 1931. Det er givet, at naar man ikke har betalt Afdrag tidligere, men nu skal til det under vanskelige Forhold, vil der komme en Situation, som kræver nøje Overvejelse. Det foreslaas altsaa her baade med Hensyn til de Driftslaaneforeninger, der er oprettet efter den sidstnævnte Lov, og for dem, der er oprettet efter andre Love, at Finansministeren bemyndiges til at tilstaa Afdragsfrihed for de paagældende Laan for de 4 Terminer i Aarene 1931 og 1932. For dem, der har laant direkte af Statens Penge, gaar det jo formelt set let. For de Driftslaaneforeninger, der har faaet Laan af Erhvervenes Laanefond, er det vel Staten, der kan give Afdragsfrihed, men Erhvervenes Laanefond kan sandsynligvis ikke bære Afdragsfriheden, og derfor har jeg formet Lovforslaget saadan, at for saa vidt Erhvervenes Laanefond ikke kan bære den Afdragsfrihed, som her foreslaas, ved sine likvide Midler, skal Staten være pligtig at yde Erhvervenes Laanefond de kontante Midler, som er nødvendige til at bære denne Afdragsfrihed. Jeg gentager, at jeg tror, at det reelle Indhold af den Lovparagraf, som her foreslaaes, og de Lovforslag, der blev fremsat forleden, er det samme. Man kan diskutere om Formen, men jeg vil tro, at den Form, som her er valgt, og som er i Overensstemmelse med det øvrige, er den bedste, men det skal jeg i øvrigt ikke udtale mig om i Øjeblikket.

Derimod vil jeg gerne have Lov til at sige, at det glæder mig, at jeg paa Forhaand vil kunne regne med Tilslutning fra konservativ Side til dette Lovforslag, idet man selv har givet Udtryk for, at man ønsker noget saadant gennemført. Det takker jeg for, og jeg gaar ud fra, at det vil lette Lovforslagets Gennemførelse her i Rigsdagen. Og jeg har saa meget mere Grund til at takke for det, som det viser en Omvendelse hos de Konservative. Da jeg i sidste Rigsdagssamling forelagde et Lovforslag om at regulere Henstandsforholdene for Statsmændene, saaledes at Betalingen blev

udskudt over en længere Aarrække, for at de lettere kunde slippe igennem, modarbejdede man dette Lovforslag fra konservativ Side, idet Ordføreren for det konservative Folkeparti, det ærede Medlem Hr. Ulrich, fra denne Talerstol erklærede, at det kunde man ikke gaa med til fra konservativ Side. Jeg har derfor dobbelt Grund til at glæde mig over, at der nu foreligger et Forslag fra konservativ Side, som viser, at man paa dette Omraade har skiftet Sind og nu er villig til at medvirke til, at der ved Forskydninger som de foreslaaede i Afdragspligten kan skabes Mulighed for, at de Landbrugere, som der her er Tale om, kan slippe lettere igennem de paatagne Forpligtelser.

Foruden de Laan, som Finansministeren gennem dette Lovforslag vil faa Bemyndigelse til at arbejde med, de Laan, som Staten har givet direkte, er der andre Laan, hvor Staten har været medvirkende, men hvor Staten ikke kan siges at være direkte Laangiver. Jeg skal saaledes nævne Realkreditlaanene i Sønderjylland. Dette Spørgsmaal blev berørt forleden Dag, da Lovforslaget om Rentelettelse i den sønderjydske Hypoteklaanefond var til Behandling her i Tinget, idet de ærede Ordførere for Socialdemokratiet og Venstre spurgte, hvorledes det var med Muligheden for Rentenedsættelse for Realkreditlaanene. Jeg var ikke til Stede, men Indenrigsministeren svarede, at dette Spørgsmaal var til Overvejelse hos Finansministeren. Det er ogsaa rigtigt. Jeg arbejder med dette Spørgsmaal, og jeg haaber, det skal være muligt ved Forhandlinger med de Kreditorer, der har laant disse Penge ud, at opnaa en Lempelse i de Rentevilkaar, der for Tiden gælder.

Jeg skal endvidere sige, at hvis dette Lovforslag vedtages, og Staten dermed viser, at den gaar i Spidsen og giver det gode Eksempel, bør Pengeinstitutterne i Danmark, saa vidt det er dem muligt, følge efter. Jeg gaar ud fra, at der vil blive optaget Forhandlinger med Sparekasser og Banker, som har givet Laan i fast Ejendom, om en Nedsættelse i den Rente, der dér er Tale om, for saa vidt saadan Mulighed foreligger. Jeg tror, at en væsentlig Del af den danske Realkredit er formidlet gennem Sparekasser og Banker, og jeg gaar ud fra, at man i disse Kredse vil være interesseret i at søge at lette Renteniveauet for de Mennesker, der her er Tale om. Det er jo et Omraade, hvor Staten ikke kan udøve nogen Myndighed. Staten kan ikke bestemme, at Rente-